

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Vtrùm sumptio Eucharistia vel in re vel in voto, sit medium
necessarium ad salutem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

VIII. Dico secundò: Si cum Patribus supra citatis asseramus Sacramentum Eucharistiæ in recto solum importare corpus & sanguinem Christi, species in obliquo, tunc omnes hostias consecratas, non solum quæ in eodem altari sunt, aut pixide, sed etiam in toto orbe, esse unum numero Sacramentum, sicut si Verbum assumeret plures humanitates, esset tantum unus homo, aut si eadem particula panis, una scilicet hostia in mille diversis locis statueretur, & in singulis esset diversa albedo, adhuc esset unum album. Hanc sententiam tenet Suarez disputatione trigesima nonâ, sectione quartâ; & præter dicta probari videtur ex illo Apostoli primæ ad Corinthios, versu decimo septimo, *Omnes idem corpus sumus, qui de eodem pane participamus.*

Sin verò quis velit species ingredi in recto, dicere poterit quoties species physicè discontinuata multiplicantur, tot esse diversa physicè Sacramenta: ita Vasquez disp. centesimâ septuagesimâ octavâ, capite secundo, si tamen physicè discontinuata species moraliter conjungantur, ut contingit de iis, quæ sunt in eadem pixide exempli gratia, moraliter sunt unum Sacramentum; sicut enim est unum convivium licet rebus diversis constet, ita & unum esse potest ferculum licet illius partes sint discontinuæ. Quando autem moraliter censeatur unum numero Sacramentum, quando non, ut in aliis rebus, ita & in hac relinquendum est communi hominum ætimationi.

IX. Si species ingrediuntur Sacramentum in recto, pro physicè discontinuata specie ratione specierum unum dicitur Sa-
cramentum.

DISPUTATIO SEPTUAGESIMA SECUNDA.

De necessitate Sacramenti Eucharistiæ.

Sacro-sanctam Eucharistiam, Sacramentorum omnium esse absque omni comparatione perfectissimum, in superioribus est demonstratum, cum Christum Deum & hominem in se contineat, ubi etiam ostendimus ex divinisimo hoc Sacramento bona plurima excellentissimaq; in eos qui illud dignè suscipiunt, derivari. In presenti ergo quarimus an non utile tantum nobis sit, sed etiam necessarium.

SECTIO PRIMA.

Utrum sumptio Eucharistiæ vel in re vel in voto, sit medium necessarium ad salutem.

I. Duplex est necessitas, antecedens & consequens.

Necessitas duplex est, antecedens & consequens: Necessitate ergo antecedente certum est Eucharistiam non fuisse ad salutem necessariam, cum Deus multis aliis modis homines salvare potuerit sine Eucharistiâ, vel ullo omnino Sacramento, sicut & sine ipsâ Incarnatione. Sermo itaque tantum est de necessitate consequente, nempe utrum positâ institutione hujus Sacramenti, sit illius usus necessarius ad salutem, non necessitate solum præcepti, sed mediæ, ita scilicet ut requiratur usus hujus Sacramenti ad aliquem effectum simpliciter ad salutem consequendam necessarium, sicut requiritur Baptismus.

II. Hæretici quidam olim Eucharistiam si-

omitto antiquos quosdam hæreticos, qui ita necessariam ad salutem Eucharistiæ sumptionem existimabant, ut parvulis unâ cum Baptismo Eucharistiam darent, quam consuetudinem apud

nonnullos ex Græcis viguisse docent Auctores, mul cum & Armenis familiarem fuisse constat, imò eò Baptismo usque procefferunt aliqui, ut hominibus jam defunctis Eucharistiam ministrarent, ut refertur in sextâ Synodo, & in Concilio Antifiodorensi, Canone duodecimo, & Concilio Carthagenensi tertio, Canone sexto: ubi etiam fit mentio aliquorum apud quos in more erat etiam Baptismus defunctis administrare.

His verò omisiss, Catholici nonnulli dixerunt Eucharistiam vel re, vel voto esse tam necessariam ad vitam spiritualem, quam est cibus ad corporalem: ita Petrus Soto, Roffensis, & alii, & inclinare videtur Sanctus Thomas hic, quæst. septuagesimâ tertiâ, articulo tertio, & quæst. septuagesimâ nonâ, articulo primo ad primum, & quæstione octogesima, articulo undecimo ad primum.

Notandum primò cum Vasquez disput. centesimâ sexagesimâ nonâ, cap. primo, num. sexto, aliqua ita re ipsa esse necessaria ad salutem consequendam, ut sine iis in re non positus haberi omnino salus non possit, qualia sunt in adultis auxilia gratiæ prævenientia, in parvulis Baptismus extra casum martyrii, &c. hæc verò licet sint necessaria necessitate mediæ, non tamen præcepti,

III. Ex orthodoxis aliqui dixerunt Eucharistiam tam esse necessariam ad vitam spiritualem, quam est cibus materialis ad corporalem.

IV. Aliqua etiam in re posita, necessaria sunt ad salutem.

cum in nostrâ potestate non sint. Alia autem necessaria sunt & necessitate mediâ & præcepti, ut modò est fides in adultis. Alia tandem re ipsa non sunt necessaria, sed solum re vel voto, ut est Baptismus in adultis, & lapsus post Baptismum Pœnitentia.

V. Notandum secundò cum eodem, licet non minus ad salutem requiratur executio eorum, quæ necessaria sunt necessitate præcepti quàm mediâ, diversam tamen esse utriusque necessitatem, observatio namque præcepti obligantis sub mortali, solum conducit negativè ad salutem, ne scilicet per illius transgressionem impedimentum aliquod salutis nostræ opponamus: ea verò quæ sunt necessaria necessitate mediâ, positivè concurrunt ad salutis consecutionem, quia secum aliquid semper afferunt, quod peccata tollat, & homines, si in peccatis sint justificet, quâ de causâ hæc ita sunt media, ut etiam sint remedia, ut notavit Petrus Soto apud Vasquez ibidem.

VI. Nonnunquam verò, imò penè semper in eandem incidit utraque necessitas, & consequenter illius executio & negativè, vitando scilicet peccatum, seu beatitudinis impedimentum, & positivè ad salutem concurrunt, afferendo scilicet id quod infallibiliter gratiam confert, qualia sunt Baptismus & Pœnitentia. Quærimus ergo an Eucharistia sit hoc modo ad salutem necessaria?

VII. Prima conclusio: Sacramenti Eucharistia sumptio parvulis non est ad salutem necessaria. Probatur ex Concilio Tridentino sessione vigesimâ primâ, canone quarto, ubi sic habetur: *Si quis dixerit parvulis, antequam ad annos discretionis pervenerint, necessariam esse Eucharistia communionem, anathema sit.* Et ratio est clara, certum enim est eos & gratiam per Baptismum recipere, & semel receptam amittere non posse, cum peccare nequeant: unde si moriantur, in gratiâ moriuntur, & consequenter cœlum infallibiliter consequentur.

VIII. Dices: Licet hoc Sacramentum re susceptum non sit ipsis ad salutem necessarium, esse tamen necessarium in voto. Contra: Vel enim per votum Eucharistia intelligitur propositum illam suscipiendi, & hoc sensu certum est parvulos non debere habere illius votum, cum nullum actum deliberatum elicere possint. vel per votum Eucharistia intelligitur quod licet quidem per Baptismum obtineant justificationem, cum directâ tamen obligatione & onere recipiendi Sacramentum Eucharistia, sicut licet per contritionem tollantur peccata omnia mortalia, hoc tamen fit cum obligatione suscipiendi Baptismum, si contritio illa sit ante Baptismum, vel accedendi ad Sacramentum Pœnitentia, si contritio sit de peccatis post Baptismum commissis. Unde contritio est quasi substitutum quoddam Baptismi, & Pœnitentia, quæ sunt media primaria ad justificationem instituta, contritio autem solum secundariò, & quasi loco illorum peccata tollit, & consequenter cum obligatione recipiendi illa tantquam media primaria. Parvulis verò nulla incumbit hujusmodi obligatio, ut constat, ergo &c. Quod magis explicabitur sectione sequente.

SECTIO SECUNDA.

Qua necessitate teneantur adulti Eucharistia Sacramentum suscipere.

NON pauci, nec infimæ notæ Theologi existimârunt, nullum dari præceptum divinum suscipiendi hoc Sacramentum: ita Halensis in 4. parte primâ, quæst. quinquagesimâ primâ, membro quarto, Divus Bonaventura dist. duodecimâ, art. quinto, quæst. primâ: Carthusianus in quarto, dist. nonâ, quæst. primâ, artic. primo: Ferraralibro quarto contra gentes, cap. sexagesimo primo: Caietanus tertiâ parte, quæst. octogesima, art. undecimo: Sylvester verbo *Eucharistia*, & alii. Ratio ipsorum est, quia nullum nec in Scripturâ apparet, nec ab Ecclesiâ aut Patribus traditur hujusmodi præcepti indicium.

Secunda nihilominus sententia affirmat, à Christo Domino latum esse præceptum sanctam Eucharistiam sumendi. Hanc ut probabiliorè, & magis piam amplectitur Sanctus Thomas, & non tantum, quod de eo fatetur Caietanus, ut tutiorem. Eandem etiam opinionem sequitur Richardus in quarto, dist. duodecimâ, artic. sexto, quæst. undecimâ: Durandus in quarto, distinct. nonâ, quæst. secundâ, num. septimo: Paludanus in quarto, dist. nonâ, quæst. primâ, art. primo & secundo. Navarrus in summâ, cap. 21. num. 57. Soto quæst. 1. a. 11. Hanc sententiam, quia eam veriorem existimo, magis in particulari declarabo: hic tamen præcipue loquimur de necessitate mediâ; de necessitate enim præcepti fusè dicitur infra, ubi proprius de eo tractandi est locus.

Secunda conclusio: Quamvis necessitate præcepti teneantur adulti Sacramentum Eucharistia certis quibusdam temporibus sumere, ut postea ostendemus, non tamen est eis medium necessarium, vel in re, vel voto ad justificationem obtinendam: ita Suarez hic, disp. quadragesimâ, sect. primâ, Vasquez disp. centesimâ sexagesimâ nonâ, cap. tertio: Coninck quæst. septuagesimâ tertiâ, art. tertio, dub. unico, & alii. Ratio est; nec enim est instituta Eucharistia primariò ad conferendum primam gratiam, sed ad illius augmentum, & gratiam nutrientem, ut docet Florentinum in decreto ad Armenos §. Quinto *Ecclesiasticorum Sacramentorum*, & Tridentinum sessione decimâ tertiâ, capite secundo, dicens institutum esse hoc Sacramentum tanquam spirituales animorum cibum, quo alantur & confortentur viventes vitâ Christi: & ibidem, canone quinto damnat eos, qui dicunt præcipuum fructum Eucharistia esse remissionem peccatorum. Unde connaturaliter ad effectum suum præstandum supponit vitam in subiecto, quâ de causâ censetur ab omnibus Sacramentum vivorum.

Hinc probatur secunda pars conclusionis; licet enim lato quodam modo dici possit quivis adultus, dum justificatur, habere votum Eucharistia, in quantum præcepta est illius sumptio, sicut habet generale propositum, seu votum observandi omnia alia præcepta, non tamen potest dici justificari per votum Eucharistia proprie dictum; illud enim solum est votum alicujus rei in justificatione, quod est solum secundariò ordinatum ad conferendam

In quo necessitas mediâ differat à necessitate præcepti.

In eandem fore semper incidit utraque necessitas.

Sumptio Eucharistia parvulis non est ad salutem necessaria.

Dices: Susceptionem Eucharistia esse parvulis necessariam in voto.

I. Multi, & gravissimi Theologi affirmant, nullum dari præceptum divinum suscipiendi Eucharistiam.

II. Alii nihilominus dicunt, dari præceptum divinum à Christo latum sumendi Eucharistia Sacramentum.

III. Sacra Eucharistia sumptio nec in re, nec in voto est medium necessarium ad obtinendam justificationem.

IV. Ostenditur Eucharistia sumptio, nec in voto esse propriè medium necessarium ad justificationem.